

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

בעניין: 1. איתמר בן גביר

2. אילה בן גביר

התובעים

נ ג ד

ברי חמיש

הנתבע

עו"ד אבן-אור דב

ע"י ב"כ עו"ד

1

2

3

4

5

פסק דין

6

7

בפני תביעה בגין לשון הרע.

8

- 9 1. התובע, מר איתמר בן גביר (להלן - התובע) מציג עצמו כפעיל ציבור העושה למען עם ישראל
 10 וארץ ישראל, ומתגורר בחברון. מן החומר שבפני עולה כי התובע משייך עצמו לימין הפוליטי.
 11 כן עולה, כי פעל במסגרת תנועת כך ותנועת החירות (פיסקה 3 לתצהיר ברוך מרזל; ראו גם
 12 בעדות התובע, עמוד 7 שורה 13). התובעת, אילה בן גביר (להלן - התובעת) הינה אשתו של
 13 התובע (ביחד ייקראו השנים להלן - התובעים). הנתבע, בארי חמיש (להלן - הנתבע) הינו בעל

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 אתר אינטרנט. לטענת התובעים, פרסם הנתבע על התובע לשון הרע בהזדמנויות שונות, וגרם
2 להם לנזקים שונים. אעמוד תחילה על הפרסומים הנטענים.

3

4 2. הפרסומים. אביא את הפרסומים הנטענים על ידי התובעים על פי סדר הבאתם בכתב התביעה
5 ובתרגומם לעברית מהנוסח המקורי כפי שפורסם (הפרסומים עצמם נכתבו בשפה האנגלית
6 והוגשו ע"י התובעים במסגרת הודעתם מיום 22.2.07). אעמוד תחילה על פרסומים בכתב אשר
7 צורפו על ידי התובעים. פרסומים אלה אינם שנויים במחלוקת.

8

9 (א) ביום 15.4.05 פרסם הנתבע באתר האינטרנט conspiracyarchive.com מאמר תחת
10 הכותרת Eskins Folly. בפרסום נטען, כי "ראשית, בן גביר...אני חושב שברור לכל מי שעוקב
11 אחרי התקשורת הישראלית שהוא סוכן שב"כ פרובוקטור או סתם אדיוט. ככל הנראה שניהם.
12 הוא עבר על החוק כל כך הרבה פעמים, יש לו משפט חדש כל חודש וכל פעם הוא מזוכה על
13 סמך נקודה טכנית..."

14

15 (ב) ביום 3.7.05 פרסם הנתבע באתר האינטרנט jewishblogging.com מאמר תחת הכותרת
16 "שב"כ – איחולי". במאמר זה נאמרו בין היתר הדברים הבאים: "כל הכבוד שב"כ! אתם
17 האנשים הטובים של השירות החשאי של ישראל. הגדלתם לעשות השבוע. הבטחתם לעצמכם
18 עד לתאריך 26.6.05 את הגירוש מגוש קטיף. על יד זה שהפכתם את חסימות הכבישים
19 האמיצות נגד המפגינים, הוצאתם את האוויר מהמפרשים שלהם... וגם תנו קרדיט לסוכן שלכם
20 איתמר בן גביר. ההופעה שלו במלון היתה נהדרת. כתיבת המילים 'מוחמד הוא חזיר' כך שכל
21 הערבים יוכלו לראות את זה על הקיר היא אחת מהתכסיסים המנוסים והבדוקים של אביגדור
22 אסקין והפעם זה הצליח יותר טוב מאי פעם...". מאמר זה פורסם ביום 2.7.05 באתר אינטרנט
23 נוסף, jewishindy.com, וביום 4.7.05 באתר conspiracyarchive.com.

24

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 (ג) ביום 28.9.05 פרסם הנתבע באתר האינטרנט israelinsider.com תחת הכותרת "לדעת
2 את זה, זה להילחם בזה - התקוממות והרצון לבצעה" את הדברים הבאים: "אבל לא היו שום
3 עובדות, שום תוכניות ושום רצון. הממשלה תוכל להתגבר על כל אי ציות דרך המסיתים שלהם
4 מטעם השב"כ דוגמת איתמר בן גביר".

5
6 (ד) הנתבע שלח בדואר אלקטרוני מכתב לסבתו של שמשון סיטרין שנעצר בחשד ליידוי אבנים
7 לעבר ערבי מהמואסי. שם נכתב: "בבקשה הקשיבי לי. הגישה שלך אינה צודקת. תתרכזי
8 באיתמר בן גביר והפרובוקציה של השב"כ, אשר הביאו לזריקת האבנים. קשה להוכיח את זה,
9 אף שזה מה שבאמת התרחש..."

10
11 (ה) התובעים טענו בתביעתם, כי הנתבע שוחח עם עשרות של אנשים במהלך השנים תשס"ה -
12 תשס"ו וטען בפניהם כי "איתמר בן גביר הוא סוכן פרובוקטור של השב"כ... איתמר בן גביר
13 הוא מדיח מטעם השב"כ איתמר בן גביר הוא שטינקר שהסגיר אנשים למשטרה איתמר
14 בן גביר הוא ממשיכו של אבישי רביב". לעניין זה, לא הוצבע על תאריך מסוים או אמירה
15 ספציפית. לעניין זה הביא התובע שלושה עדים מטעמו, אשר התייחסו לאמירות על פה של
16 הנתבע בשיחות עמו או בהרצאות ששמעו מפיו. הוגשו תצהירים מטעם עדים אלה. אעמוד עתה
17 על הראיות לעניין זה.

18
19 (ו) העדה ברברה גינסבורג טענה כי קבלה הודעות אלקטרוניות מהנתבע שבהם טען כי התובע
20 הינו סוכן שב"כ "הפועל מטעם ומטרתו להכפיש את הימין" (סעיף 5 לתצהירה). העדה לא
21 הציגה הודעות אלו. כל שהוצג היא הודעת דואר אלקטרוני, אשר תוכנה פורט לעיל בסעיף (ד),
22 ואשר לטענת העדה הועברה אליה על ידי הנמנעת של אותה הודעה. אין בטענה זו כדי להוות
23 ראיה על פרסום לשון הרע על ידי הנתבע. העדה הוסיפה כי ניהלה ויכוחים עם "חברים
24 אמריקאים" בעניין זה "על רקע דבריו של ברי חמיש". אין בדברים אלה כדי להוכיח באופן
25 ברור אמירת לשון הרע של הנתבע, בנוסף לדברים המובאים לעיל.

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1

2 (ז) עדות נוספת בהקשר זה נשמעה מפיו של ציון גופשטיין, אשר נכח בשנת 2004 בהרצאה של
3 הנתבע. לדבריו, באותה הרצאה הזכיר הנתבע את התובע כסוכן שב"כ המכפיש את הימין ופועל
4 במסווה של אדם אידיאולוגי, למרות שבפועל הוא מתחזה (פיסקה 6 לתצהיר). הנתבע ציין כי
5 התובע עושה מעשים ומעולם לא נתפס ולא משלם את העונש (שם, שם). העד לא נחקר על
6 דברים אלו (ראו עדותו, עמוד 14). אין סיבה של ממש שלא לקבל את דבריו.

7

8 (ח) כך אף לגבי עדותה של זלפה סביטיצקי. זו, שוחחה, לטענתה, עם הנתבע באחת הפעמים
9 שבהן השתתפה בהפגנות של הימין. הדבר היה בשנת 2005, מספר חודשים לפני ביצוע תכנית
10 ההתנתקות. לפי תצהירה קיימה עם הנתבע שיחה ארוכה שבמהלכה טען הנתבע בפניה כי
11 התובע "... הוא סוכן שב"כ ידוע מדובר בסוכן שעושה נזק לימין ופועל בשירות הממסד
12 הישראלי" (פיסקה 7). עוד טען הנתבע, כי מעצרו של התובע בהזדמנויות שונות על ידי
13 המשטרה הינם "משחק, כי איתמר בן גביר לא באמת נעצר והכל אחיזת עינים שנועדה להונות
14 את הציבור" (פיסקה 9). כן אמר, כי "... גם השופטים משתפים פעולה עם המשחק הזה ולא
15 באמת מגישים נגד איתמר בן גביר כתבי אישום אלא שמדובר בפעולת שווא שנועדה לגרום לכך
16 שאנשים יאמינו שהוא פעיל אמיתי" (בפיסקה 10). היא הוסיפה, כי במקום התגודדו אנשים
17 רבים, והנתבע סיפר להם כי התובע הוא "סוכן שב"כ, שחקן מלוכלך שעובד על כולכם"
18 (בפיסקה 11). דברים אלה לא נסתרו בחקירתה של העדה. היא אף מסרה, כי הנתבע לא ביסס
19 את טענותיו בהוכחות כלשהן (עמוד 15, שורה 19). אינני רואה מקום שלא לקבל את עדותה
20 בעניין זה.

21

22 (ט) יצויין, כי התצהירים לעניין אמירות אלה של הנתבע הוגשו ביום 8.7.07. הם לא הוגשו
23 במסגרת הודעה של התובעים מיום 22.2.07, אליה צורפו הפרסומים נשוא התביעה על פי
24 החלטתי מיום 14.2.07. במצב זה, ובשים לב לכך שהעובדות המפורטות בתצהירים לעניין
25 נסיבות הפרסומים ותוכן המדוייק לא פורטו בכתב התביעה, שקלתי האם ניתן לבסס את

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 התביעה גם על הנטען בתצהירים אלה. עשיתי כן, נוכח הכלל לפיו יש לפרט את לשון הרע,
 2 ובכלל זה את נסיבות אמירת הדברים ותוכנם המדוייק, בכתב התביעה. בסופם של דברים,
 3 הגעתי למסקנה כי בנסיבות העניין אין מניעה לסמוך על הדברים. אכן, במקרה זה אין
 4 בהסתמכות על הדברים כדי לפגוע באינטרס ראוי להגנה של הנתבע. כתב ההגנה שהגיש הנתבע
 5 נמחק, בשל מחדלים דיוניים שלו, אשר לא תוקנו בשום שלב. ההסתמכות על דברים אלה אינה
 6 עלולה, בנסיבות אלה, ליצור עיוות דין כלשהו לנתבע. היא אינה פוגעת ביכולתו להתגונן
 7 מבחינה כלשהי. היינו, לא צפוי כי קו ההגנה של הנתבע היה עשוי להשתנות באופן כלשהו בגין
 8 ההסתמכות על דברים אלה. הנתבע אף לא התנגד, בשלב כלשהו, להגשת התצהירים או
 9 לתוכנם. במצב זה, לא ראיתי מניעה לסמוך על הדברים (ראו גם שנהר, בספרו הנ"ל, בעמוד 419
 10).

11

12 3. (א) יריעת המחלוקת. הנתבע הגיש כתב הגנה. כתב ההגנה נמחק על פי החלטתי מיום
 13 10.4.07. המחיקה באה לאחר שהנתבע לא מילא אחר צו מיום 9.7.06 בדבר גילוי מסמכים
 14 והחלפת שאלונים. לנתבע ניתנו הזדמנויות רבות לפעול בהתאם לאותו צו. מסיבות שונות הוא
 15 נמנע מעשות כן משך פרק זמן ממושך. הנתבע אף לא התייצב לדיון בעניינו.

16

17 (ב) חרף מחיקת כתב ההגנה, לא קיבלתי את התביעה על אתר. קבעתי כי על התובעים להוכיח
 18 את תביעתם. הוריתי על הגשת תצהירים, בין היתר להוכחת טענות התובעים בדבר הפגיעה
 19 בשם הטוב ובהוכחת הנזק. התצהירים הוגשו. ביום 10.9.07 נשמעו חקירות התובעים והעדים
 20 מטעמם. הוגשו סיכומים מטעם הצדדים. התביעה תיבחן, אפוא, על יסוד הראיות שהוגשו
 21 והטענות שנטענו.

22

23 (ג) השאלה הראשונה בה יש לדון היא האם הוכחה לשון הרע, במובן חוק איסור לשון הרע,
 24 התשכ"ה – 1965 (להלן – החוק). מסקנתי היא כי יש להשיב לשאלה זו בחיוב. בהמשך לכך,
 25 אדון בקצרה בטענות הנתבע להגנות העומדות לו מכוח חוק איסור לשון הרע. הדיון הוא מעבר

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 לנדרש, נוכח מחיקת כתב ההגנה. מסקנתי היא כי לנתבע לא עומדות ההגנות האמורות. לבסוף,
 2 אדון בסעד לו זכאים התובעים.
 3
 4 4. לשון הרע. חוק איסור לשון הרע כולל בגדר לשון הרע, בין היתר, כל פרסום העלול
 5 "להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה בוז או לעג מצידם" (סעיף 1 (1) לחוק).
 6 הצדדים נחלקו בשאלה, האם יש בפרסומים המפורטים לעיל משום לשון הרע במובן החוק.
 7
 8 5. התשובה לשאלה זו היא בחיוב. הפרסומים מציגים את התובע כאדם לא הגון, ואף מסוכן.
 9 בכל הפרסומים הוצג התובע כשותף למעשה הונאה, וכבוגד במחנה אליו הוא משתייך. בחלקם
 10 הוצג כמי שמציג חזית של מאבק בתכנית ההתנתקות, בעוד שבפועל הוא פועל לסיכול
 11 ההתנגדות לתכנית זו. בפרסום אחד הוא אף הוצג כמי שמעשיו הם שגרמו לאדם אחר לרגום
 12 באבנים אדם חף מפשע. כל אלה מהווים לשון הרע. אכן, המבחן ללשון הרע הוא מבחן האדם
 13 הסביר (דברי כב' הנשיא ברק בע"א 4534/02 דשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ' נח(3) 558).
 14 במסגרת זו, יש לפרש את הביטוי "בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת... יש לשלוף
 15 מתוך הביטוי את פרשנותו הסבירה, ולברר האם מדובר בביטוי הגורם להשפלת אדם פלוני
 16 בעיני האדם הסביר" (שם, בפסקה 13). הדגש לעניין זה הוא על מבחן אובייקטיבי. השאלה
 17 היא, "מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום, והאם היה באותו מובן כדי לפגוע
 18 בשמו הטוב של התובע. בהתאם לכך, אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך בה הובן הפרסום
 19 על-ידי הטוען לפגיעה בו" (דברי כב' השופטת ביניש בע"א 1104/00 אפל נ' חסון, נו(2) 607).
 20 על פי מבחן זה, יש לומר כי המדובר, אמנם, בלשון הרע.
 21
 22 6. מסקנה זו אינה משתנה נוכח טענות הנתבע, לפיהן פרסום העלול לפגוע בשמו הטוב של אדם
 23 רק בקרב קבוצה המהווה מיעוט בציבור, אינו מהווה לשון הרע. כפי שצויין בספרות,
 24

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 "קיימים פרסומים שהפגיעה העולה מהם נתפשת באופן שונה בעיני
2 קבוצות שונות בחברה, אך עדיין ייראו כ'לשון הרע' בעיני חברי כל
3 הקבוצות השונות. הכוונה היא למקרים שבהם אדם ידוע כמי ששייך
4 לקבוצת מיעוט בעלת כללים ערכיים משלה, והפרסום מייחס לו
5 הפרה של אותם כללים. פרסום שכזה יפגע בוודאי באותו אדם בעיני
6 קבוצת המיעוט שאליה הוא משתייך, אולם הוא גם יפגע בו בעיני
7 הציבור בכללותו, שכן הפרסום יציג אותו כאדם לא הגון שאין תוכו
8 כברו"

9

10 (א. שנהר, דיני לשון הרע, תשנ"ז-1997, בעמוד 135).

11

12 דברים אלה יפים למקרה שבפניי. בתוך כך, יפה למקרה זה, בשינויים המחוייבים, הכרעתו של
13 בית המשפט העליון בע"א 809/89 משעור נ' חביבי, מז(1)1. באותה פרשה פסק כב' השופט
14 בך, בדעת רוב, כי "לדעתי אין זה חשוב כלל, אם סיוע בהשגת נשק עבור ישראל מצד ערבי
15 ישראלי עלולה להוות מעשה פסול בעיני הציבור הרחב, הציבור הנאור או חלק ממנו, אם לאו.
16 מה שקובע הוא שבפירסום הנדון כולו מהווה המשיב מטרה לחיצי גידופים והאשמות
17 בבוגדנות, ויוחסו לו בקשר לכך מניעים שפלים של השגת טובות הנאה אנוכיות" (בפיסקה 5
18 לפסק דינו). אני סבור, כי נוכח דברים אלה, הוכחה במקרה שבפניי לשון הרע במובן חוק איסור
19 לשון הרע.

20

21 7. (א) זאת ועוד. יש מקום להכיר בעילה לפי חוק לשון הרע במקרה זה גם מטעם נוסף. אני
22 סבור, כי גם אם הפרסומים מהווים לשון הרע בעיני חלק מהציבור, אליו משתייך התובע,
23 עומדת לו עילת לשון הרע במקרה שבפניי. השאלה המתעוררת במקרים מסוג זה נוגעת
24 לאחריות בלשון הרע בגין פרסום, אשר מצד אחד יש בו פגיעה בשמו הטוב של אדם, ומן הצד
25 השני, מתייחס למעשה אשר עשוי להיות רצוי מבחינה חברתית. עניין זה נדון בבית המשפט

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 העליון במספר פרשיות (ראו ע"א 466/83 שאהה נ' דרדריאן, פ"ד לט(4)734, ולאחרונה בע"א
2 9258/04 חורי נ' כל אל ערב בע"מ). הועלו לעניין זה מספר דעות. לא נקבעה הלכה חד
3 משמעית. בפסיקת בית המשפט ניכרת התלבטות בסוגיה זו.

4

5 (ב) עם זאת, נראה כי לדעת רוב השופטים בפרשת שאהה, בה נדון העניין באופן הממצה ביותר,
6 קיימת הצדקה עניינית להכיר בעילה בלשון הרע כאשר הפגיעה בשם הטוב היא בקרב מגזר
7 מסויים, בקרבו חי הנפגע. ברוח זו, ציינה כב' השופטת בן פורת באותה פרשה (בעמוד 746), כי
8 "החברה בישראל מאגדת בתוכה פסיפס של קבוצות אוכלוסין בעלות תפיסות עולם ואורחות
9 חיים שונים ומגוונים מן ההיבט הלאומי, הדתי והעדתי. סביר איפוא לגרוס, כי מידת הסובלנות,
10 המאפינת משטר דמוקרטי, מחייבת פרישת הגנה גם על מי שנפגע על-ידי פירסום כזב בקרב
11 המיגזר או החוג שבו מתנהלים חייו, ולא דווקא בקרב החברה בכללותה." באופן דומה, ציין
12 כב' השופט אלון כי "נראה לי המבחן ללשון הרע, והוא: אם יש בה כדי לפגוע באדם לפי מידת
13 הפגיעה המצויה בחוק - בקרב החוג שעמו הוא נמנה, לפי המקובל והנהוג באותו חוג; והלשון
14 רעה היא, אף אם החוג מצומצם הוא במספר חבריו, ואף אם אין בהם בדברים משום פגיעה כל
15 שהיא בעיני רובו של הציבור; ולא זו בלבד, אלא כך הוא, גם אם המקובל באותו חוג מצומצם
16 נראה מוזר ותמהוני בעיני האדם הרגיל וה'חושב נכונה'" (בעמוד 750).

17

18 (ג) נקודת מוצא זו מתחזקת נוכח פסק דינו של בית המשפט העליון בע"א 740/86 תומרקין נ'
19 העצני, מג(2) 333. באותה פרשה, נקבע כי הוצאה לשון הרע בכיתוב על גבי מכתב ששלח
20 הנתבע. בית המשפט פסק, כי בנסיבות אותו עניין יש לבחון את קיומה של לשון הרע לא בעיני
21 אדם סביר מופשט, המייצג את החברה כולה, כי אם בעיניו של קורא סביר, המשתייך לציבור
22 אשר מבין את משמעות הפרסום (בעמוד 337). מכך עולה, כי על מנת שפרסום ייחשב כלשון
23 הרע, במובן החוק, די בכך שהוא ייראה ככזה על ידי חוג מסויים בציבור, אליו משתייך הנפגע
24 ממנו.

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1

2 (ד) חרף נקודת מוצא זו, גילו שופטי הרוב באותה פרשה זהירות בכל הנוגע להכרה בעילה
3 בלשון הרע במצב האמור. הקושי המרכזי העולה מפסקי הדין נוגע לסתירה אפשרית בין הכרה
4 בעילה בלשון הרע, נוכח הפגיעה בשם הטוב בעיני חלק מן הציבור, ובין תקנת הציבור הכללית.
5 על קושי זה עמד כב' השופט אלון בעניין שאחה הנ"ל, בקבעו כי יש לבחון האם הכרה בעילה
6 בלשון הרע "כה חמורה וקשה היא מבחינת תשתית המערכת המשפטית של מדינת ישראל
7 כמדינת חוק ומבחינת שמירת בטחונה של ישראל מפני אויביה, וכי נוגדת היא תפיסות יסוד של
8 שלטון וסדר, עד שדוחה היא מפניה ועדיפה היא על שמירת זכותו של התובע שלא להיפגע
9 בעיני בני חבורתו המחזיקים בדעה מסולפת זו" (בפיסקה 7 שם). בפסק הדין האמור הובע
10 החשש, כי קבלת תביעה במצב כזה פירושה "לתת יד להשקפות ולמעשים החותרים תחת
11 שלטון החוק ומשטר המדינה" (שם, בפיסקה 6).

12

13 (ה) לא הונחה תשתית המלמדת כי חששות אלה רלוונטיים במקרה שבפניי. אין סתירה מובנית
14 בין הכרה בעילה של לשון הרע במקרה זה, ובין ערכי היסוד של השיטה המשפטית ושל המדינה
15 כולה. אין בהכרה בעילה של לשון הרע כדי לתת יד להשקפות ומעשים החותרים תחת שלטון
16 החוק ומשטר המדינה. הקביעה כי פרסומים לפיהם התובע פועל כסוכן שב"כ בתוך הקבוצה בה
17 הוא חי, מציג מצגי שווא, פועל כדי להכפיש את מי שמשתייכים למחנה הפוליטי אליו הוא
18 נחזה להשתייך, ויוצר פרובוקציות אשר יש בהן כדי להכשיל את חבריה, הינם לשון הרע בכל
19 הנוגע לחברי אותה קבוצה, אינה עלולה לתת יד להשקפות ולמעשים החותרים תחת שלטון
20 החוק ומשטר המדינה. גם אם נכונה הטענה, כי יהיו בציבור מי שיראו בפרסום כזה דבר רצוי,
21 אין בכך כדי ללמד על סתירה בין תקנת הציבור ובין הכרה בעילת תביעה במקרה זה.

22

23 (ו) הדברים אמורים ביתר שאת, נוכח העובדה שבנסיבות העניין, לפחות אחד מן הפרסומים
24 (ראו פסקה 2(ח) לעיל), הופנה ספציפית ובמובהק למי ששייכים למחנה הפוליטי אליו משתייך
25 התובע. במקרה האמור, על פי נסיבותיו (וראו סעיף 3 לחוק איסור לשון הרע), השומעים

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 הסבירים באותו מקרה הם בבירור בני קבוצתו של התובע. נתוניו העובדתיים של אותו פרסום,
2 כשהם נבחנים לאור מבחן האדם הסביר, מלמדים על הוצאת לשון הרע במובן חוק איסור לשון
3 הרע.
4

5 (ז) לא למותר לציין, כי פרסומיו של הנתבע אכן מהווים לשון הרע בקרב הקבוצה אליה משתייך
6 התובע. הנתבע ייחס לתובע השתייכות לארגון השב"כ כסוכן פרובוקטור. הוצגו בפניי ראיות,
7 אשר לא נסתרו, המלמדות כי הדברים פגעו בשמו הטוב של התובע, בחוגים אליהם הוא
8 משתייך. כך, הצהירה התובעת, והדברים לא נסתרו, כי על רקע טענות אלה חברותיה לאולפנה
9 ניסו לשכנעה שלא להינשא לתובע (פיסקה 5 לתצהירה). התובעת אף הצהירה כי חברה טובה
10 שלה מן האולפנה ניתקה עימה קשר על רקע הטענה האמורה (בפיסקה 7). עלו קשיים בעבודתה
11 של התובעת על רקע הפרסום האמור (בפיסקה 14 לתצהיר האמור). מתצהירו של ברוך מרזל
12 (ראו פסקאות 4 – 6 לתצהירו) עולה באופן דומה פגיעה בתובע בקרב החברה בה הוא פועל על
13 רקע הצגתו כסוכן שב"כ מדיח. כך עולה גם מעדות התובע (ראו עדותו בעמוד 10, שורות 5 – 6
14). עדויות אלה תואמות את הגיון הדברים. הצגתו של אדם כמי שמרמה את סביבתו הקרובה,
15 ואשר מציג כאילו פעילותו נועדה לקידום רעיונות מסויימים, בעוד שבפועל היא נועדה לסכלם,
16 נוטה בבירור לפגוע בשמו הטוב בקרב חברי אותה קבוצה.
17

18 10. הגנות. הנתבע העלה בכתב הגנתו שנמחק שורה של הגנות. משנמחק כתב ההגנה, אין
19 מקום להידרש לטענות ההגנה של הנתבע. מעבר לנדרש אעיר, כי בסיכומי הנתבע עולה טענת
20 הגנה עיקרית אחת, והיא "אמת דברתי". הנתבע לא הניח תשתית עובדתית ממשית להוכחת
21 הרכיבים העובדתיים להם טען בכתב ההגנה. בכתב הגנתו פורט מקבץ של השערות והנחות
22 אשר על בסיסן הגיע לכאורה למסקנה כי התובע הינו סוכן של השב"כ. חלק לא מבוטל מטענות
23 אלה נשלל בחקירתו של התובע (פרוטוקול עמוד 7 שורה 16 עד עמוד 9 שורה 19). סימני
24 שאלה שהעלה הנתבע בקשר למקורות פרנסתו של התובע הותרו, לפחות באופן חלקי, בעדותו
25 של ברוך מרזל (להלן – מרזל). מרזל העיד כי מזה תקופה ארוכה הוא נוהג לתמוך בתובע באופן

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 קבוע בסכומים של אלפי נ"ח בכל חודש. לא הוצגו על ידי הנתבע, בחקירות הנגדיות מטעמו,
2 ראיות של ממש לתובע או לעדים אחרים, העשויות לבסס את אמיתות טענותיו. בכל מקרה, אין
3 בטענות הנתבע, אפילו היו מוכחות כנכונות, כדי לבסס את טענת הנתבע בדבר היותו של התובע
4 סוכן שב"כ כמפורט לעיל. עובדת היותו של התובע נסמך על שולחנם של אחרים לצורך
5 פרנסתו, חברותו בתנועת "כך" יחד עם אבישי רביב (ועוד רבים אחרים), תגובותיו לכל מיני
6 אירועים או השתתפותו בפעולות שונות (הפצת כרוזים, הפגנות וכד'), והעובדה שלא ריצה
7 עונש מאסר בפועל בין כותלי הכלא, אינם מהווים תשתית ראייתית ממשית המוכיחה את טענות
8 הנתבע.

9

10 11. הנתבע העלה בכתב הגנתו (אך לא בסיכומיו) טענות לענין הגנת תום הלב. בין היתר טען
11 להגנה של הבעת דעה על יסוד האמור בסעיף 15(4) ו-15(5)(ב) לחוק. לעניין זה יש להשיב, כי
12 הפרסומים דלעיל חורגים מגדר של הבעת דעה. פרסום יחשב כהבעת דעה "אם יהיה כזה
13 שהאדם הסביר יבין את האמור בו כדעתו של הכותב ולא כהצגת עובדות מצידו. ההבחנה בין
14 עובדה לדעה תעשה על פי 'הרושם הכללי שיוצר מרקם הכתבה בעיני הקורא הסביר', כאשר
15 ההנחה היא שהקורא הסביר אינו 'מנתח ניתוח מדוקדק של כל אמרה ואמרה'" (א. שנהר, בספרו
16 הנ"ל, בעמוד 310). רושם זה נוצר מאופן ניסוחה של האמירה, ההקשר שבה נאמרה ומקומה
17 בפרסום (ראו ע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ, פ"ד מט(2), 843 (857)).

18

19 12. במקרה זה אין מדובר בהבעת דעה גרידא. נוסח הפרסומים הוא נוסח מאשים. טענותיו של
20 הנתבע בהם לא נכתבו במרומוז או בצורת השערה. הנתבע בחר להעלות טענותיו בדרך של
21 אמירות חדות והחלטיות. כל אלה מעידים על קביעות עובדתיות של הנתבע.

22

23 13. תנאי נוסף לקיומה של ההגנה הוא כי הפרסום נעשה בתום לב, כאמור ברישא של הסעיף.
24 בספרות צויין, כי "בחינת תום הלב נעשית בשים לב לניסוח הפרסום נשוא התביעה, לטיב
25 הפרסום בו מדובר, ולנסיבות האופפות את הפירסום. ניסוח הפרסום עשוי לספק אינדיקציות

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 חשובות לקיומו של תום לב, או להעדרו. (שנהר, בעמוד 260 לספרו). כן צויין, כי "מידת
2 הסבירות שבפרסום, מידת אמונתו של המפרסם באמיתות הפרסום, מידת הזהירות של המפרסם
3 בבודקו את אמיתות הטענות שבפרסום והכוונות שהניעו אותו, כולן רלבנטיות לבחינת תום לבו
4 של המפרסם." (שם, בעמוד 261). לעניין זה יש להפנות לסעיף 16 לחוק איסור לשון הרע,
5 הקובע חזקת חוסר תום לב מקום בו "הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום
6 אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא" (סעיף 16(ב)(2) לחוק).

7

8 14. על רקע עקרונות אלה, קשה לומר כי הנתבע אכן פעל בתום לב בעשותו את הפרסום הנדון.
9 הנתבע כתב ואמר את דבריו אודות התובע מבלי שערך בדיקה אלמנטרית של אותן האשמות
10 שהינו מייחס לו. אין אינדיקציה כלשהי כי הנתבע בדק את טענותיו מול התובע או מול גורמים
11 אחרים. הנתבע אף לא הציג בפרסומו השונים תשתית עובדתית מסודרת, באופן שקורא סביר
12 יוכל לבחון אותן ולהחליט לאורן אם יש דברים בגו. זאת ועוד, לא נסתרה טענת התובע, כי פנה
13 לנתבע פעמים אחדות על מנת שהלה יחדל מפרסומו, אך גם פניות אלה לא הביאו תועלת
14 (פיסקה 16 לתצהיר התובע). כל אלה מצביעים על חוסר תום ליבו של הנתבע בפרסומו.

15

16 15. לטענת הנתבע, לא ניתן להוכיח באופן ישיר אמיתות טענה מן הסוג הנדון, נוכח היותה פרט
17 מסווג. אפשר שאכן קיימים קשיים בקבלת תשובה רשמית מוסמכת לשאלתה מסוג זה, הגם
18 שאין בפניי אינדיקציה כי הנתבע ניסה לקבל תשובה כאמור. בין כך ובין כך, אדם תם לב המודע
19 לכך שעומד בפניו קושי כזה, חייב להביאו בחשבון בפרסומו. עליו להיות זהיר ומסוייג. עליו
20 לציין את הקושי האמור בפרסומו. עליו להעמיד את השומע הסביר על הליקויים הבסיסיים
21 בתשתית הראייתית עליה מבוססות טענותיו. הנתבע לא עמד בנטל זה. הוא בחר להשמיע
22 אמירות חדות, לגבי עניין אשר הוא עצמו מסכים כי אין בידיו ראיה ברורה להוכחתו. אף
23 מבחינה זו, פעל הנתבע בחוסר תום לב.

24

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 16. סיכום ביניים. מכל האמור לעיל עולה, כי הוכח כי הנתבע פרסם לשון הרע נגד התובע. עתה
2 נותר לדון בשאלת הנזק שנגרם לתובעים כתוצאה מאותם פרסומים. לכך אעבור עתה.

3

4 17. הנזק – הערה דיונית. הנתבע עתר בפתח סיכומיו לפיצול הדיון בין שלב האחריות ובין
5 שלב הנזק. אני דוחה בקשה זו. כפי שצויין לעיל, כתב ההגנה נמחק, נוכח מחדליו של הנתבע.
6 תקנה 122 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד – 1984, קובעת, כי משעה שנמחק כתב ההגנה,
7 דינו של הנתבע כמי שלא הגיש כתב הגנה. לגבי נתבע שלא הגיש כתב הגנה, קובעת תקנה 97
8 כי בית המשפט או הרשם יתן פסק דין שלא בפניו על יסוד כתב התביעה בלבד. כן נקבע, כי
9 מקום בו התביעה היא "שלא על סכום כסף קצוב, יהא בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים
10 שיירשמו, לדרוש מן התובע הוכחה מלאה או חלקית של תביעתו או מקצתה לפני שיינתן פסק
11 הדין". תקנה 97(ב) קובעת, כי "הנתבע לא יוזמן לדיון, אף אם נדרש התובע להביא הוכחה,
12 אלא אם כן בית המשפט הורה על כך מטעם מיוחד שרשם".

13

14 18. הנתבע לא מילא אחר החלטות בית המשפט לעניין הליכי הגילוי המוקדם. הוא לא התייצב
15 לדיונים בשלב כלשהו. בנסיבות אלה, נמחק כתב ההגנה. לנוכח מצוותה הברורה של תקנה 97
16 לתקנות סדר הדין האזרחי, אין מקום להשמעת ראיות מצד הנתבע. בנסיבות אלה, אף לא היה
17 מקום להורות על פיצול שלב האחריות משלב הנזק, כפי שניתן לעשות בתיקי לשון הרע. הוראת
18 סעיף 22 לחוק איסור לשון הרע, העוסקת בפיצול האמור, אינה חלה על פי לשונה ותכליתה
19 במצב שבו נמחק כתב ההגנה, וניתן פסק דין באין הגנה. במצב זה, הנתבע אינו מנהל פרשת
20 הגנה. ממילא, אין תחולה להסדרים הדיוניים, המאפשרים לנתבע להעלות בכתב ההגנה או
21 בהודעת פרטים מאוחרת טענות לגבי שמו הטוב של התובע (ראו ע"א 34/71 פרידמן נ' חן, כו) (1)
22 (524).

23

24 19. יש להזכיר. פיצול הדיון בין שלב האחריות ובין שלב הנזק אינו אוטומטי, ומחייב החלטה
25 של בית המשפט (ראו שנהר בספרו הנ"ל, בעמוד 463). במקרה זה לא הוריתי על פיצול.

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 אדרבא, בהחלטה מיום 10.4.07 הוריתי לתובעים להגיש את ראיותיהם לעניין הנזק בד בבד עם
 2 הראיות לעניין הפגיעה בשם הטוב. הנתבע לא עתר בשום שלב לשינוי החלטה זו. היא גם לא
 3 הותקפה בהליך ערעורי. הנתבע אף לא ביטא בשום שלב עד להגשת סיכומיו הסתייגות ממנה.
 4 אדרבא, בא כוח הנתבע חקר את התובע על הנזקים שנגרמו לו (ראו עמוד 9 שורה 20 ואילך
 5 לפרוטוקול). אכן, הלכתי כברת דרך ארוכה כלפי הנתבע. חרף מחיקת כתב הגנתו, איפשרתי
 6 לבא כוח הנתבע לקיים חקירות נגדיות ולהגיש סיכומים. בכך מוצתה מידת ההתחשבות
 7 המירבית בנתבע, במסגרת שהתווה הדין בתקנה 97 לתקנות. בנסיבות אלה, דין בקשתו של בא
 8 כוח הנתבע, לקיים עתה שלב נוסף בהליך בו יוצגו ראיות הנתבע לעניין שמו הטוב של התובע,
 9 להידחות.

10
 11 20. נזק ממוני. התובע טען כי בשל פרסומיו של הנתבע הפסיד מלגת לימודים בסך של 1,000
 12 ש"ח לחודש למשך תקופת לימודיו וההתמחות שאחרי כן. לעניין זה העיד מרזל. לפי עדותו נוהג
 13 תורם אמריקאי עלום, ששמו לא הוזכר, להעניק מלגות לתמיכה ביהודים תושבי יהודה ושומרון
 14 הלומדים במסגרות אקדמיות או תורניות. סך המלגה הוא 1000 ש"ח לחודש לכל תקופת
 15 הלימודים. אותו תורם סרב ליתן מלגה לתובע מאחר ולדבריו הינו סוכן שב"כ, כנטען על ידי
 16 הנתבע במאמריו (ראו תצהירו של מרזל סעיפים 8-15).

17
 18 21. לא אוכל לקבל טענה זו. התורם האלמוני לא הובא לעדות. אין הסבר לכך שלא נמסרו
 19 פרטים כלשהם אודותיו (ראו חקירתו של מרזל, עמוד 13, שורה 1). כל הנאמר מפיו הינו עדות
 20 שמועה. לא ניתן על סמך התשתית הראייתית שבפני לקבוע כי קיים קשר סיבתי בין הפרסומים
 21 של הנתבע ובין אי קבלת התרומה האמורה. לא ניתן לקבוע, ברמת הוודאות הנדרשת, כי התובע
 22 אומנם היה זוכה למלגה אילולא פרסומיו של הנתבע ומה היה גובהה.

23
 24 22. התובעת טענה כי הפסידה את מקום עבודתה בשל פרסומיו של הנתבע אודות בן זוגה. מן
 25 החומר שבפני עולה, כי התובעת יזמה לטענתה את הפסקת עבודתה כמטפלת בבית חברתה

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 ליישוב בשל אווירה בלתי נעימה שנוצרה במקום בעקבות הפרסומים (ראו עדותה בעמוד 10
2 שורות 22 – 23). לדבריה שלה, הוצע לה לשוב לעבודה (בפיסקאות 15, 17) והיא נמנעה
3 לעשות זאת. בכל מקרה, לא הוצג תיעוד כלשהו לעניין עבודתה הנטענת של התובעת ולעניין
4 השתכרותה במקום (ראו גם בעמוד 10, שורה 22; עמוד 11, שורות 3 – 4). בתוך כך, לא ניתן
5 הסבר ממשי לאי העדתה של המעסיקה הנטענת, אף כי התובעת טענה כי זו התנצלה בפניה
6 והיתה מוכנה לשוב ולשכור את שירותיה (פיסקה 17 לתצהיר; ראו תשובת התובעת, פרוטוקול
7 עמוד 10 שורה 26). במצב דברים זה, לא אוכל לקבוע כי אומנם נגרם לתובעת נזק ממוני
8 בעקבות הפרסומים.

9

10 23. נזק לא ממוני. חוק איסור לשון הרע מאפשר לפסוק פיצויים בגין נזק לא ממוני. נזק זה הוא
11 לא אחת הנזק העיקרי הנגרם כתוצאה מפרסום לשון הרע. לעניין שיעורו של הפיצוי בגין נזק
12 זה, נפסק בע"א (י-ם) 5452/04 כהן נ' מילר, כי

13

14 "להבדיל מנזקי ממון, הניתנים ברגיל לשומה ולתחשיב ברמת דיוק זו או
15 אחרת, הפיצויים עבור נזק שאינו של ממון מבוססים על הערכה כללית
16 ביותר, המבטאת את הגישה המשפטית הראויה להטבת נזקים מסוג זה. זו
17 משקללת את הנתונים הקבועים הרלוונטיים לסוגיה: יחס החברה לתופעה
18 הקלוקלת, נפישותה והערכים המתנגשים הדורשים איזון לגביה. בנוסף
19 לכך, יש ליתן את הדעת כמובן גם לנזקים הקונקרטיים-האישיים, לשיעור
20 הפגיעה הישיר והעקיף בעטיו של הפרסום ולטיבו הפוגעני. כך, למשל, יש
21 להביא בחשבון - מבלי להתיימר למצות את הדברים - גם את הגורמים
22 הבאים: היקף הפרסום, טיבו, חומרתו, הבלטתו, נפישותו, מטרתו (לרבות
23 בחינת השאלה האם נעשה מתוך זדון או מחמת רשלנות ואולי אף משגגה),
24 סגנונו, צורתו ועוד"

25

26 (בפיסקה 7 לפסק הדין).

27

28 בגדר זה, יש " ... להקפיד על הלימה נאותה בין חומרת הפגיעה שבהפרת חוק איסור לשון הרע,

29 לבין גובה הפיצוי הנפסק" (רע"א 3614/97 אבי יצחק נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, נג

30 (1) 26, בפיסקה 63). כיצד באים הדברים לידי ביטוי במקרה זה?

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1

2. 24. ראשית, המדובר במספר ניכר של פרסומים. בחלקם, הפרסומים נעשו באמצעות האינטרנט. המדובר בכלי תקשורת רב עוצמה, המאפשר להגיע למספר רב של נמענים. המדובר אף בכלי תקשורת המאפשר לפרסום להגיע לנמענים זמן ניכר לאחר עשיית הפרסום הראשוני. עובדות אלה נוטות להעצים את הפגיעה ולהצדיק פסיקת פיצויים בהיקף משמעותי. עם זאת, אין בפניי נתונים אודות היקף החשיפה של האתרים בהם מדובר. עובדה זו נוטה להפחית את הפגיעה הפוטנציאלית הכרוכה בפרסומים.

8

25. שנית, בנסיבות העניין, פעל הנתבע בחוסר תום לב. הוא המשיך בפעולותיו חרף התראות מן התובע. הוא המשיך בפרסומיו חרף העדרה של תשתית עובדתית משמעותית העשויה לבסס את אמיתותם. שיקולים אלה פועלים אף הם בכיוון של פסיקת פיצויים בהיקף משמעותי.

12

26. שלישית, כפי שהוסבר לעיל, המדובר בפרסומים אשר יש בהם כדי לפגוע בשמו הטוב של התובעים פגיעה ממשית בקרב קבוצת ההתייחסות של התובעים. מן החומר שבפני עולה, כי הפרסומים גרמו למתיחות בינם לבין שכניהם ומכריהם, אם כי לא אלו הקרובים אליהם ומכירים אותם מקרוב (ראו תצהירה של התובעת סעיף 20). התובע מגדיר עצמו כפעיל במסגרת ארגונים שונים "למען ארץ ישראל" בעלי אוריינטציה ימנית. הפצת שמועות אודותיו כפועל בשירות השב"כ, מעמידה אותו בניגוד חזיתי לתדמית ולאופן שבו הינו חפץ להיות מוצג בציבור בכלל ובעיני הציבור בקרבו הוא פועל וחי בפרט. אכן, מן החומר עולה כי הפרסומים לא מנעו את נישואי התובעים ולא את המשך מגוריהם בקריית ארבע. עם זאת, מן החומר עולה כי הפרסומים יצרו אווירה לא נעימה כלפי התובעים בקהילה אליה הם משתייכים. לכל אלה יש לתת משקל.

22

27. רביעית, יש ליתן את הדעת לעובדה כי התובע מציג עצמו כאישיות ציבורית, וכפעיל בתנועות אידיאולוגיות שונות לקידום רעיונותיו. ככזה, התובע חשוף באופן אינטנסיבי לתקשורת. הוא מושך אליו תשומת לב רבה. בעשותו כן הינו מעמיד עצמו בפני אפשרות כי

25

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 יובעו דעות עליו ועל פועלו שאינן בהכרח לרוחו, גם בקרב הציבור שאליו הוא משתייך. עם
2 זאת, אין בכך כדי להוות שיקול משמעותי להפחתת הפיצויים בנסיבות העניין. לעניין זה,
3 נמתחה בפסיקה אבחנה בין דיון ציבורי במישור של הבעת דעה, בו ניתן משקל רב לחופש
4 הביטוי, ובין דיון ציבורי במישור העובדתי, בו לא נדרשת מן הנפגע עמידות גבוהה יותר (ע"א
5 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', נח(3) 558, בעמוד 570). בתוך כך, צויין כי פרסום
6 במישור העובדתי פוגעני יותר מפרסום אשר אינו חורג מגדר הבעת דעה (שם, בעמוד 568).
7 במקרה שבפניי מדובר בפרסום עובדתי באופיו. בנסיבות אלה, ובשים לב לחומרת הדברים,
8 העובדה שהתובע הוא אישיות ציבורית מוכרת אינה מהווה עילה משמעותית להפחתת סכום
9 הפיצויים.

10
11 28. התובעת טענה כי בעקבות הפרסומים על בעלה, ניזוקה בלימודיה והיא לא סיימה אותם
12 באותה עת. זאת, לאחר שחברתה לכיתה, אשר נהגה להעביר לה חומר לימודי רב ניתקה עמה
13 קשר בטענה כי נישאה לסוכן שב"כ. אין בפניי תשתית מספקת לפיה קיים קשר סיבתי בין
14 פרסומי הנתבע לקשיים שחוותה התובעת לטענתה בלימודיה. עם זאת, הטענה בדבר אווירה
15 חברתית טעונה, וחוסר שיתוף פעולה, על רקע הפרסומים האמורים, היא טענה סבירה בנסיבות
16 העניין, ויש לתת לה משקל.

17
18 29. טענה אשר לא מצאתי כי יש לתת לה משקל רב בנסיבות העניין היא כי התובע לא התקבל
19 ליישוב מצפה יריחו בשל השם שיצא לו כסוכן שב"כ. התובע לא הציג כל ראיה ממשית לביסוס
20 הטענה, כי הסירוב לקבלו כחבר באותו יישוב אומנם נבע מחשדם של חברי היישוב או וועדת
21 הקבלה שלה, כי הוא אכן סוכן שב"כ. התובע לא הציג כראיה את מכתב הדחייה, שממנו,
22 לכאורה עולה הרושם כי זו היתה הסיבה לאי קבלתו ליישוב. לא הועד לצורך העניין גם לא עד
23 אחר, יודע דבר, אשר יכול להעיד מכלי ראשון על סיבת הדחיה. לא ננקב שמו של חבר עלום
24 בוועדת הקבלה אשר טען, לטענת התובע, כי חלק מהטענות שהועלו נגד התובע בוועדת הקבלה

בתי המשפט

א 011662/05

בית משפט השלום ירושלים

05/03/2008

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 הן טענותיו של הנתבע (פיסקה 17 לתצהיר התובע). בנסיבות אלה, לא ניתן לקבוע כי קיים קשר
2 סיבתי בין הפרסומים נשוא התביעה ובין אי קבלת התובע ליישוב האמור.

3

4 30. עוד יש לתת משקל לכך, שבנסיבות העניין הפרסומים לא הביאו לפגיעה משמעותית
5 בשיגרת חייהם של התובעים. התובעים ממשיכים להתגורר באותו מקום. אין ראייה כי פעילותו
6 הציבורית של התובע נפגעה. התמיכה הכספית שקיבל התובע ממרזל לא נפגעה אף היא, על פי
7 הראיות. דברים אלה משווים מימד של פרופורציה לטענות התובעים בדבר הפגיעה בשמם
8 הטוב בסביבתם הקרובה.

9

10 31. על יסוד מכלול שיקולים אלה, אני קובע כי על הנתבע לפצות את התובעים, ביחד ולחוד,
11 בסכום של 30,000 ₪.

12

13

התוצאה

14

15 הנתבע ישלם לתובעים ביחד ולחוד, סך של 30,000 ₪. לאור אופן ניהולו של התיק, הבקשות
16 הרבות שהוגשו בו והשתרכותו של ההליך כשנתיים, בעיקר בשל מחדליו של הנתבע למלא אחר
17 החלטות בית המשפט ובקשות הצד שכנגד, הנני פוסק לתובעים בנוסף לסכום האמור אף
18 הוצאות משפט בסך של 6,000 ₪. הסכומים הללו ישולמו, בצירוף מע"מ כחוק עד ליום
19 15.4.08.

20

ניתן היום כ"ז ב אדר א, תשס"ח (4 במרץ 2008) בהעדר הצדדים.

21

עודד שחם, שופט

22